

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

11 iulie 2023

mun. Chișinău

Colegiul Penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componența:
președinte
judecători

Guzun Ion
Talpă Boris
Eremciuc Ghenadie
Daguța Sergiu
Țurcan Anatolie

a judecat, fără participarea părților, recursul ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Alexandru Plîngău, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 18 ianuarie 2023, în cauza penală privindu-l pe

Arman Petru xxxxx, xxxxx anul nașterii,
originar și domiciliat din sxxxxx

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 02.11.2021-27.04.2022;
Instanța de apel: 18.05.2022-18.01.2023;
Instanța de recurs: 16.05.2023-11.07.2023.

Asupra recursului ordinar declarat, în baza actelor din dosar, Colegiul penal lărgit

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Strășeni (sediul Călărași) din 27 aprilie 2022, *cauza fiind examinată potrivit rigorilor art. 364¹ Cod de procedură penală pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală*, Arman Petru a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 172 alin. (2) lit. b), c) Cod penal la 3 ani și 4 luni închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

În temeiul art. 90 Cod penal, executarea pedepsei cu închisoare a fost suspendată condiționat pentru o perioadă de probațiune de 5 ani.

A fost confirmată tranzacția de împăcare încheiată între xxxxx, denumită Partea 1, pe de o parte și Arman Petru, denumită Partea 2, pe de altă parte, la data de 29 octombrie 2021, cu următorul conținut:

„1. Partea – 1 renunță la cererea de chemare în judecată, respectiv asupra cerințelor invocate, cu privire la recuperarea prejudiciului moral, material, cheltuieli de asistență juridică, etc., în cauza penală nr. 2016160451;

2. Partea – 2, achită Părții – 1, cu titlu de prejudiciu moral material, alte plăți, bani în mărime de 5000 (cinci mii) euro, respectiv Partea – 1 va elibera o recipisă în acest sens, în ziua semnării prezentei tranzacții;

3. Părțile comunică organului de urmărire penală că, cunosc de efectele juridice de încetare a procesului civil în cauza penală, prevăzute de lege.

4. Partea – 1 susține că, renunță/retrage cererea de chemare în judecată înaintată în latura civilă, nu are și nici nu va avea pe viitor pretenții de nici un fel de caracter la Partea – 2”.

A fost încetat procesul civil intentat în cadrul prezentului proces penal, la cererea de chemare în judecată depusă de xxxxx, împotriva lui Arman Petru, cu privire la repararea prejudiciului moral cauzat prin infracțiune. S-a menționat că nu se admite o nouă adresare în judecată a părții civile xxxxx împotriva lui Arman Petru Vasile, cu privire la același obiect și pe aceleași temeuri.

1.1. Pentru a se pronunța cu sentința în cauză, instanța de fond a constatat că, Arman Petru, la 29.06.2015, în jurul orei 23:00, prin înțelegere prealabilă cu o altă persoană în privința căruia cauza a fost disjunsă, având scopul satisfacerii poftei sexuale în formă perversă, fiind conștient de faptul că prin acțiunile sale săvârșește acte ilegale cu caracter sexual, întâlnind-o pe una din străzile satului xxxxx, pe minora xxxxx, a.n xxxxx, locuitoare a satului xxxxx, sub pretextul de a se odihni împreună în pădure, au ademenit-o și s-au deplasat în pădurea din extravilanul satului xxxxx, cu microbusul de model ”Mercedes Vito” cu numerele de înmatriculare ” xxxxx, condus de persoana în privința căreia cauza a fost disjunsă, unde, urmărind scopul realizării acțiunilor sale ilegale, prin constrângere fizică manifestată prin aplicarea loviturilor cu pumnii peste diferite părți ale corpului, au întreținut fiecare câte un raport sexual în formă perversă prin introducerea organului genital în cavitatea bucală a minorei xxxxx.

2. Nefiind de acord cu sentința în cauză, acuzatorul de stat, procurorul în Procuratura Călărași, Moțpan Ion, a depus apel prin care a solicitat admiterea acestuia, casarea parțială a sentinței Judecătorei Strășeni (sediul Călărași) din 27 aprilie 2022 în partea aplicării pedepsei inculpatului Arman Petru, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care inculpatul Arman Petru să fie condamnat în baza art. 172 alin. (2) lit. b, c) Cod penal la 5 ani închisoare.

În susținerea solicitărilor, apelantul a invocat că prima instanță i-a stabilit inculpatului, pentru infracțiunea săvârșită, o pedeapsă prea blândă, fără a ține cont de faptul că ultimul a comis, prin participație, o infracțiune gravă, asupra unui minor.

3. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 18 ianuarie 2023 a fost respins apelul declarat, cu menținerea sentinței primei instanțe.

În partea descriptivă a deciziei adoptate, instanța de apel a menționat că prima instanță, la pronunțarea sentinței, corect a stabilit circumstanțele de fapt și de drept și just a concluzionat că inculpatul Arman Petru a săvârșit infracțiunea incriminată, încadrând corect acțiunile acestuia în baza art. 172 alin. (2) lit. b, c) Cod penal.

Totodată, referitor la pedeapsa stabilită, instanța de apel a indicat că prima instanță, ținând cont de faptul că inculpatul se caracterizează pozitiv la locul de trai, este la prima abatere de la legislația procesual-penală, întemeiat i-a stabilit acestuia, pentru infracțiunea comisă, o pedeapsă sub formă de închisoare, cu suspendarea condiționată executării acesteia, cu acordarea posibilității inculpatului, ca în termenul de probațiune, prin comportare exemplară și muncă cinstită, să îndreptățească încrederea ce i s-a acordat, astfel, se va oferi o mai bună protecție intereselor societății decât izolarea vinovatului de societate.

4. Legalitatea și temeinicia deciziei instanței de apel a fost contestată cu recurs ordinar de către procuror, prin care, invocând temeiurile de recurs prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6), 10) Cod de procedură penală, solicită casarea acesteia în partea stabilirii pedepsei, cu dispunerea rejudecării cauzei în instanța de apel, în alt complet de judecată.

Recurentul, în susținerea solicitărilor sale, a menționat că instanța de apel, menținând sentința primei instanțe prin care inculpatului i-a fost stabilită o pedeapsă sub formă de închisoare, cu suspendarea condiționată a executării acesteia, a ignorat prevederile art. 61, 75, 90 Cod penal, inclusiv, faptul că inculpatul a comis o infracțiune prin participare cu aplicarea violenței asupra unei persoane minore, precum și comportamentul acestuia după comiterea infracțiunii, care s-a eschivat de organul de urmărire penală.

5. Judecând recursul ordinar în baza actelor din dosar, Colegiul penal lărgit constată că acesta urmează a fi respins, ca inadmisibil, din următoarele considerente.

În expunerea motivelor ce au stat la baza respingerii recursului ordinar declarat de către procuror, Colegiul penal lărgit pornește de la prevederile art. 435 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, potrivit cărora instanța de recurs, judecând recursul, îl respinge ca inadmisibil, cu menținerea hotărârii atacate.

Potrivit prevederilor art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor stipulate expres de art. 427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate de recurent. Or, art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, prevede că hotărârile instanței de apel pot fi atacate cu recurs ordinar pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel la judecarea cauzei.

Reieșind din conținutul recursului ordinar declarat, Colegiul penal lărgit atestă, că titularul acestuia invocă în calitate de temeiuri pentru casarea hotărârii instanței de apel art. 427 alin. (1) pct. 6), 10) Cod de procedură penală, însă, în esență, critică decizia instanței de apel dintr-un singur considerent, și anume, invocă dezacordul cu modalitatea de individualizare a pedepsei penale, motiv care se subscrie temeiului de casare prevăzut la art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală, potrivit căruia hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazul când *s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale*.

Așadar, instanța de recurs ordinar se va expune doar în privința temeiului de casare prevăzut la art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală, în partea ce ține de corectitudinea individualizării pedepsei penale aplicate inculpatului Arman Petru, întrucât în privința celorlalte temeiuri de casare nominalizate recursul nu a fost motivat de către recurent, iar în circumstanțele în care recursul nu este motivat sub aspectul temeiului de casare invocat, instanța de recurs nu este competentă să completeze, din oficiu, recursul ordinar al acuzării cu circumstanțe în fapt și în drept, care l-ar justifica.

Această afirmație își găsește suport juridic în conținutul art. 24 alin. (2) Cod de procedură penală, unde este statuat, că instanța judecătorească nu este organ de urmărire penală, nu se manifestă în favoarea acuzării sau a apărării și nu exprimă alte interese decât interesele legii.

Verificând legalitatea hotărârii atacate sub acest aspect, Colegiul penal lărgit reține că motivele invocate de către recurent în susținerea acestui temei de recurs nu s-

au confirmat în urma cercetării materialelor cauzei, din raționamentele ce urmează a fi expuse.

Întru fundamentarea concluziilor sale, instanța de recurs ordinar notează că prin criteriile generale de individualizare a pedepsei se înțeleg cerințele stabilite de lege, de care sunt obligate să se conducă instanțele de judecată la aplicarea fiecărei pedepse, pentru fiecare persoană vinovată în parte. Instanțelor de judecată, legea penală le acordă o posibilitate largă de aplicare în practică a principiului individualizării pedepsei penale, luând în considerație caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, persoana celui vinovat, circumstanțele ce atenuează sau agravează răspunderea, ținând cont de influența pedepsei aplicate asupra corectării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Astfel, Colegiul penal lărgit menționează că persoanei declarate vinovate trebuie să i se aplice o pedeapsă echitabilă, adică în limitele sancțiunii legii în baza căreia persoana a fost condamnată.

Subsecvent, după caz, instanța este în drept să aplice și prevederile Părții Generale a Codului penal, inclusiv și ale art. 90 Cod penal, în cazul în care nu sunt careva impedimente.

Conform art. 61 Cod penal, pedeapsa penală este o măsură de constrângere statală și un mijloc de corectare și reeducare a condamnatului și se aplică persoanelor care au săvârșit infracțiuni, cauzând anumite lipsuri și restricții drepturilor lor.

Pedeapsa are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea acestuia, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni, atât din partea condamnaților, cât și din partea altor persoane.

Sub aspectul prevederilor legale enunțate, Colegiul penal lărgit statuează că pedeapsa este echitabilă atunci când ea impune infractorului lipsuri și restricții ale drepturilor sale, proporționale cu gravitatea infracțiunii săvârșite și este suficientă pentru restabilirea echității sociale, adică a drepturilor și intereselor victimei, statului și întregii societăți, perturbate prin infracțiune.

Mai mult, pedeapsa este echitabilă și atunci când este capabilă de a contribui la realizarea altor scopuri ale pedepsei penale, cum ar fi corectarea condamnatului și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât de către condamnat, precum și de alte persoane.

Practica judiciară demonstrează că o pedeapsă prea aspră generează apariția unor sentimente de nedreptate, jignire, înrăire și de neîncredere în lege, fapt ce poate duce la consecințe contrare scopului urmărit.

De asemenea, o pedeapsă prea blândă generează dispreț față de ea și nu este suficientă nici pentru corectarea infractorului și nici pentru prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni.

Potrivit dispozițiilor art. 90 alin. (1) Cod penal, dacă, la stabilirea pedepsei cu închisoare pe un termen de cel mult 5 ani pentru infracțiunile săvârșite cu intenție și de cel mult 7 ani pentru infracțiunile săvârșite din imprudență, instanța de judecată, ținând cont de circumstanțele cauzei și de persoana celui vinovat, va ajunge la concluzia că nu este rațional ca acesta să execute pedeapsa stabilită, ea poate dispune suspendarea condiționată a executării pedepsei aplicate vinovatului, indicând numai decît în hotărâre motivele condamnării cu suspendare condiționată a executării pedepsei și perioada de probațiune.

În acest sens, Colegiul penal lărgit amintește că raționamentul de aplicare a prevederilor art. 90 Cod penal, are la origine persoana și comportamentul acesteia până la săvârșirea infracțiunii, atitudinea și modul de manifestare a infractorului în fazele de urmărire penală și de judecare a cauzei, cum vinovatul își apreciază fapta social periculoasă încă de la momentul descoperii ei cum ar fi: conduita bună a infractorului; stăruința depusă pentru a înlătura rezultatul infracțiunii sau pentru a repara paguba pricinuită, comportarea sinceră în cursul procesului.

Față de considerentele enunțate, Colegiul penal lărgit conchide, că instanța de apel la individualizarea pedepsei inculpatului a ținut cont în măsură deplină de principiile generale de individualizare a pedepsei și de toate circumstanțele importante pentru soluționarea justă a cauzei.

Așa fiind, instanța de recurs ordinar conchide că instanța de apel întemeiat a stabilit că inculpatului Arman Petru urmează a-i fi aplicată pedeapsa închisorii, cu suspendarea condiționată a executării acesteia, reținând, în acest sens, că *”din materialele cauzei penale urmează că, inculpatul a recunoscut vinovăția în comiterea faptei imputate, anterior nu s-a mai aflat în conflict cu legea penală (f.d. 148), a comis infracțiunea cu intenție, se caracterizează pozitiv (f.d. 149), nu se află la evidența medicului psihiatru sau narcolog, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de circumstanțele cauzei legate de scopul și motivele faptei, de comportarea lui în timpul și după consumarea infracțiunii, cât și de faptul că din momentul comiterii infracțiunii, iulie 2015, până la examinarea cauzei în ordine de apel - ianuarie 2023, s-a scurs un termen destul de lung, iar în tot acest termen inculpatul nu a mai comis alte infracțiuni, ceea ce denotă că, ultimul a pășit pe calea corijării, iar infracțiunea comisă de ultimul a fost un incident, de care ultimul s-a căit, s-a împăcat cu partea vătămată, în partea acțiunii civile, achitându-i ultimei 5000 euro” (f.d. 21, Vol. II).*

Subsidiar, Colegiul penal lărgit ține să menționeze că din materialelor dosarului reiese că între inculpatul Arman Petru și partea vătămată xxxxxa fost încheiată o tranzacție de împăcare la 29 octombrie 2021 (f.d. 166, Vol. I), potrivit căreia, inculpatul i-a transmis părții vătămate suma de 5000 Euro, cu titlu de prejudiciu moral și material, în conformitate cu care, partea vătămată *”renunță/retrage cererea de chemare în judecată înaintată în latura civilă și nu mai are și nici nu va avea pe viitor pretenții de nici un fel față de inculpat”*. Ulterior, la 29 octombrie 2021 (f.d. 187, Vol. I), partea civilă xxxxxa semnat o recipisă prin care a confirmat că a primit de la inculpatul Arman Petru suma de 5000 Euro cu titlu de prejudiciu material și moral, conform tranzacției de împăcare din 29 octombrie 2021 (f.d. 166, Vol. I).

În contextul celor expuse supra, Colegiul penal lărgit concluzionează că odată cu încheierea tranzacției de împăcare din 29 octombrie 2021 (f.d. 166, Vol. I) între inculpatul Arman Petru și partea vătămată xxxxx, ultima nu mai are careva pretenții materiale și morale față de inculpat, circumstanțe ce favorizează aplicarea, la caz, a prevederilor art. 90 Cod penal.

În viziunea instanței de recurs ordinar, conglomeratul împrejurărilor evidențiate permit a concluziona că instanța de apel întemeiat a menținut sentința primei instanțe prin care i-a fost stabilită inculpatului o pedeapsă, cu aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal, adică cu suspendarea condiționată a executării pedepsei pe un termen de probațiune de 5 ani, or, inculpatul a conștientizat pericolul social al acțiunilor sale

infracționale, a restituit integral prejudiciul cauzat prin infracțiunea comisă, nu are antecedente penale, astfel, suspendarea condiționată a executării pedepsei va fi o măsură eficientă de a asigura corectarea și resocializarea inculpatului, precum și prevenirea de noi infracțiuni atât din partea acestuia, cât și a altor persoane.

Rezumând cele constatate supra, Colegiul penal lărgit reiterează că nu a constatat prezența erorilor de drept invocate de recurent ce ar fi afectat hotărârea atacată sub aspectele contestate, deoarece decizia adoptată de către instanța de apel este legală și întemeiată, urmând a fi menținută, iar recursul declarat urmează a fi respins, ca inadmisibil, fiind vădit neîntemeiat.

6. În conformitate cu art. 435 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit

DECIDE:

Respinge ca inadmisibil recursul ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Alexandru Plîngău, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 18 ianuarie 2023, în cauza penală privindu-l pe **Arman xxxxx**, cu menținerea hotărârii atacate.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 14 septembrie 2023.

Președinte

Guzun Ion

judcători

Talpă Boris

Eremciuc Ghenadie

Daguța Sergiu

Țurcan Anatolie